

szym rzędzie rozważ to, że stoisz na czele kilku chłopców, którzy mają ustawicznie na ciebie zwrócone oczy, którym ty właśnie, a nie kto inny za wzór masz służyć. Postępowanie twoje powinno więc być szlachetne, ujmujące, taktowne; nie wolno ci odstąpić od prawa harcerskiego; z tem większą zaparciem siebie dążyć winienesz do wyrobienia stałego, silnego charakteru.

Zastępowy — harcerz — karny, przyjacielski, usłużny, w praktyce będzie pomagał swym chłopcom w nauce, odwiedzał ich w domu, dowiadywał się o ich postępy w szkole, o ich zachowanie, będzie komunikował się z ich rodzicami, od czasu do czasu skontroluje wypełnianie praw harcerskich

nnych napozór faktów, które jednak osłabiają powagę zastępowego? A są i poważniejsze wypadki!

Zdarza się też często, że zastępowy naprawdę weźmie się do pracy, zdobędzie II-gi stopień, pozna nieco tajników wiedzy harcerskiej i pewny, że już „wszystkie rozumy posiadał“... „osiądzie na laurach“, zaprzestanie pracować. Do pewnego czasu obwieszcza swym skautom tajniki terenoznawstwa, sygnalizacji, aż wreszcie przychodzi chwila, że małe biszkopty, jego wychowankowie prawo harc. lepiej zrozumieją, albo zastosują, a wiadomości technicznych tyle nabiorą, że go będą zawstydzają. Co się wtedy stanie z jego powagą? Pryśnie jak bańka mydlana. Nastąpi fakt dość nie-

Zabawy.

(np. dobry uczynek) i na każdym kroku okazywać będzie chłopcom, że go obohodzą, że o nich dba.

Skoro zaś chłopiec przekona się, że jego zastępowy czynem stwierdza piękne zasady idei harcerskiej, że faktycznie tak postępuje, jak one nakazują, wtedy w sercu jego obudzi się miłość dla tego zastępowego, zaufanie i szacunek głęboki. Wówczas ogarnie go żywiołowe pragnienie dorównania pod każdym względem swemu zastępowemu. Zastęp cały będzie się starał upodobnić do tego wzoru, im też wyżej stanie zastępowy, tem wyżej wzniesie się zastęp, użyje się lepiej i wytrwalej będzie pracował.

W rzeczywistości dzieje się jednak często zupełnie inaczej. Zastępowy nieraz zapomina, że ma być dla swych harcerzy wzorem. Zdarza się np. nieraz: stoi drużyna w dwurzędzie, cisza.... Nagle dhowie zastępowi rozpoczynają rozmawiać i zmuszają drużynowego, by — z bólem serca — ich napominał... Gdzież dobry przykład? A ile jest takich drob-

przyjemny, iż uczeń mistrza przewyższył.

Jeśli więc nie chcesz, aby to rychło nastąpiło, pamiętaj dhu zastępowy o ciągłej pracy nad sobą.

Drugim niepięknym faktem, jaki się często spotyka i jaki musi się zanotować, jest zaniedbywanie się i opóźnianie w administracji zastępu. Zbiórki od kilku dni nie zapisane, raporty na czas nie oddane, drużynowy o zbiórkach nie zawiadomiony i t. d. A dlaczego? Bo... bo pan zastępowy... „zapomni!“! A „na pohybel“ z takim zastępowym, do szeregu, na jego miejscu niech inny zastępem kieruje, któremu więcej na opinie będzie zależało!

Albo podanie fałszywej liczby na zbiórce, jak chłopców strasznie demoralizuje.

Pokrótkie zastępowy musi być wzorem dla swych chłopców, musi ustawicznie, w każdych warunkach nad sobą pracować, musi się odznaczać nadzwyczajną sumiennością, by nie dać swym chłopcom cienia wątpliwości, a wtedy zyska